

Teema: VVK tegevuse ja toimingute vaatlemine seoses 25.05 koosolekuga (Re: KAASAMISTAOTLUS: VVK töökorra täiendamine)

Saatja: Märt Pöder <tramm@p6drad-teel.net>

Kuupäev: 22.05.26, 09:50

Saaja: vvk@valimised.ee

Koopia: Valimisteenistuse info <info@valimised.ee>, Kadri Masing <kadri.masing@valimised.ee>

Lgp VVK!

Kasutan võimalust ja esitlen end RKVS §19⁴ lg2 tähenduses kui eraisikust valimisvaatlejat ja ühtlasi valimisvaatlejate huvikaitset teostava MTÜ Ausad Valimised esindajat. Annan ühtlasi märku, et olen sellega alustanud VVK tegevuse ja toimingute vaatlemist.

Olete kuulutanud välja avaliku koosoleku:

* <https://www.valimised.ee/et/vabariigi-valimiskomisjoni-koosolek-25-mail-2026>

Koosoleku päevakorras on 5. punktina VVK töökorra arutamine, aga jätkuvalt pole vastust MTÜ kaasamistaotlusele, mida oleme nüüd juba vähemalt kolm korda eri vormides esitanud. Kuna päevakorrapunkti arutelu puudutab vahetult valimisvaatlejaid, aga ka teisi VVK avalike koosolekute jälgimisest huvitatuid, siis palun edastada koosolekul 5. päevakorrapunkti all arutusele tulevad materjalid viivitamata ka meile ning kaasata MTÜ sõnaõigusega päevakorrapunkti arutelusse.

Ühtlasi palun edastada ülejäänud päevakorrapunkte puudutavad materjalid, sh 1. päevakorrapunkti puudutav järelevalve taotlus ja 2. päevakorrapunkti puudutavad tehnilised nõuded jmt, et saaksin vaatlejana VVK tegevust ja toiminguid sisuliselt jälgida.

Märt Pöder // MTÜ Ausad Valimised
+372 55643754 | ausadvalimised.ee

06.05.26 13:44 Kadri Masing kirjutas:

Tere,
vastan Vabariigi Valimiskomisjoni esimehe palvel, et komisjon on taotluse kätte saanud ning kujundab oma seisukoha.

Kadri Masing
Riigi valimisteenistus
nõunik

-----Original Message-----

From: Märt Pöder <tramm@p6drad-teel.net>

Sent: Monday, May 4, 2026 2:53 AM

To: VVK <vvk@valimised.ee>

Cc: Valimisteenistuse info <info@valimised.ee>

Subject: Re: KAASAMISTAOTLUS: VVK töökorra täiendamine

Lgp VVK!

Juhendasite 4.03 koosoleku lõpus esitama VVK esimehele formaalse kaasamistaotluse, kuid 17.03 esitatud taotlusele ei paista olevat VVK vastanud ega taotlust teadaolevalt arutanud ei 26.03 ja 1.04 koosolekutel ega 20.03 ja 13.04 avalikkuse eest salaja toime pandud koosolekutel, mille käiku polnud valimisvaatlejatel koosolekute puuduliku korralduse tõttu võimalik jälgida, kuid protokollide põhjal ei paista ka neil olevat MTÜ kaasamistaotlust arutatud.

MTÜ-ni pole ka jõudnud VVK vastus kaasamistaotlusele.

Kuigi VVK pole teadaolevalt liitunud hea õigusloome [1] ega kaasamise tavadega [2] võiks nende järgmine olla siiski kohustuslik igale endast lugupidavale avalikule asutusele, aga eriti sellistele, mille üle järelevalve teostamine on RVKS §19⁴ lg1 alusel eksplitsiitselt antud kodanikuühiskonna vaatlejate kätte.

MTÜ Ausad Valimised on 2012. aastal asutatud ühing, mille eesmärk on tagada Eesti Vabariigis vabad ja demokraatlikud valimised, mille tulemuste kujunemine on aus ning vaadeldav. Ühing toetab ja esindab valimisvaatlejaid nende ühiste huvide kaitsel, vahendab kohalike ja rahvusvaheliste valimisvaatlejate kogemust, osaleb seadusloomes ning aitab kodanikuühiskonna poolelt kaasa demokraatliku legitimatsiooni tagamisele.

Valimisvaatlejate esindusühingu kaasamine VVK töökorra arutamisse on vajalik, et tagada RVKS §12 lg3 ja RVKS §19⁴ lg1 sisuline täitmine ning kodanikuühiskonna vaatlejate järelevalve VVK koosolekute, tegevuse ja toimingute üle. Arvestades, et VVK on viimase aasta jooksul oma koosolekute korraldamisel valimisseaduste nõuete vastu korduvalt eksinud, mida on Riigikohus kinnitanud kaasuste 5-25-7, 5-25-24, 5-25-27, 5-25-45, 5-25-47, 5-25-48 ja 5-26-7 lahendites, siis on valimisvaatlejate kui huvirühma kaasamine edasiste VVK poolsete seadusrikkumiste ärahoidmiseks lausa hädavajalik.

Loodan, et vaatamata kahetsusväärsele viivitusele kaasamistaotluse arutamisel leiame kaasamiseks üheskoos kohase formaadi ja suudame edaspidi tagada kodanikuühiskonna tõhusa järelevalve VVK üle.

Märt Pöder // MTÜ Ausad Valimised
+372 55643754 | ausadvalimised.ee

[1]

<https://www.justdigi.ee/oigusloome-arendamine/hea-oigusloome-ja-normitehnika/honte-kasiraamat>

ja <https://teenusmajandus.ee/kojast/hea-oigusloome-tava>

[2] <https://riigikantselei.ee/kaasamise-hea-tava> ja <https://heakodanik.ee/kaasamine/>

17.03.26 14:49 Märt Pöder kirjutas:

Lgp VVK!

Esitasime lühidalt oma esialgsed ettepanekud ja taotlesime VVK 4.03 koosolekul MTÜ Ausad Valimised kui vaatlejate esindusühingu kaasamist VVK töökorra muutmise arutelluse [1], kuna see vahetult puudutab vaatlejaid ning suurem jagu plaanitavatest muudatustest [2] tulenevad vaatlejate ettepanekutest või nende esitatud kaebuste Riigikohtu lahenditest.

Kuna VVK 4.03 koosolekul töökorra muutmise üle esialgu väga sisulist arutelu ei peetud, ei kahjustanud MTÜ sõnaõigusega kaasamata jätmine sel korral otseselt ühingu ja liikmete huve, kuid hea halduse põhimõttest tulenevalt ja kaasamise heast tavast lähtuvalt on kohane kaasata huvirühmad neid puudutava regulatsiooni aruteludesse.

Taotleme MTÜ Ausad Valimised kaasamist VVK töökorra muutmise aruteludesse, et edaspidi tagada valimimisvaatlejate piisavad võimalused jälgida VVK avalikke koosolekuid, koosolekute teemapüstitusi oma huvidest lähtuvalt käsitleda ja tagada niimoodi demokraatliku avalikkuse kaasatus valimiste korralduse, ettevalmistamise ning järelevalvega seotud küsimuste arutelluse.

Märt Pöder // MTÜ Ausad Valimised
+372 55643754 | ausadvalimised.ee

[1] <https://p6drad-tee.net/~p6der/k6/>

Taotlus%20ja%20ettepanekud%20VVK%204.03.2026%20koosolekuga%20seoses.pdf [2] <https://www.riigikogu.ee/tegevus/dokumendiregister/dokument/c3d9a263-a837-4b4e-b918-a68eb5ef5347/>